

[Hagbart Berg.]

Jeg skal tilraade, at man stemmer imod den af det ærede Medlem Hr. Nygaard stillede Paastand paa Overgang til Dagsordenen.

Christmas Møller: Det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Nygaard har rettet til Regeringen gennem den Forespørgsel, vi nu behandler, er, som det høje Ting vil vide, et Spørgsmaal, som ogsaa i høj Grad har vor Interesse, og det konservative Parti har Gang paa Gang overfor Regeringen og Rigsdagen, overfor Offentligheden i det hele taget, vist, hvilke Anskuelse det nærer paa dette Omraade. Men naar det ærede Medlem Hr. Nygaard gennem sin Forespørgsel stiller Problemet saaledes op: hvad agter Ministeriet at iværksætte for at sætte Erhvervene i Stand til at beskæftige de forhaandenværende Arbejdere o. s. v., maa jeg for mit Vedkommende begynde med at sige, at det konservative Folkeparti aldrig under de skiftende Faser i denne Krise og under de skiftende Kriser, som har ramt vort Land siden 1920, har stillet sig paa det Standpunkt, at Ministerium og Rigsdag i Forening var Skyld i Arbejdsløsheden, og hævdede at man gennem Statsforanstaltninger kunde klare alle Vanskeligheder.

Saaledes som vi har tilkendegivet det i hele vor Politik, og saaledes som vi har tilkendegivet det i vor seneste Programudtalelse forud for Valget den 2. December 1926 — og det er jo paa denne Programudtalelse, at vi for vort Vedkommende udfører vort Arbejde, ligesom de andre Partier udfører deres Arbejde paa Grundlag af de Løfter og de Anvisninger, de gav Vælgerne under Valgkampagnen i November 1926 —, tror vi ikke paa, at man gennem Statsforanstaltninger kan klare alle Vanskeligheder. Vi er af den Opfattelse, at det er Erhvervene, Skatteborgerne, der bærer Staten oppe og ikke omvendt.

Men vi har ved Siden heraf tilkendegivet — og det har man i Virkeligheden ogsaa givet til Kende fra andre Sider her i Salen —, at man, selv om man har denne Anskuelse, maatte være af den Opfattelse, at man ved Statsforanstaltninger af den ene eller den anden Art skulde hjælpe paa det ene eller det andet Omraade. Og naar derfor den ærede Forespørger spørger, hvad Ministeriet agter at foretage for at beskæftige Arbejderne, og baade i Forespørgselen og den Paastand paa Overgang til Dagsordenen, som den ærede Forespørger har fremsat, udtrykker sig, som om Regering

og Rigsdag gennem disse Aars Politik overhovedet intet har udført for at mildne Arbejdsløsheden, saa ved enhver, som har fulgt med i dansk Politik i Perioden 1920—24 og den, vi staar oppe i, fra 1926, at Rigsdagen tværtimod paa adskillige Omraader har truffet Foranstaltninger for at mildne Arbejdsløsheden og Krisen.

Da vi gik til Valg i 1926 sagde vi for vort Vedkommende, at efter den økonomiske Politik, som nu en Gang er ført under Ministeriet Stauning 1924—26 — en økonomisk Politik paa Valutaspørgsmaalets Omraade, som de to Medlemmer af Tinget den forhenværende Statsminister og den nuværende i Virkeligheden begge har det største Ansvar for, men som man har det Indtryk, at begge har Lyst til at give den anden saa megen Ære for som mulig —, maatte føres en dobbelt Politik her i Landet.

Der maatte føres en Politik, der tog Hensyn til Kronens Stigning, og hvorved Statsmagten selvsagt maatte drage Omsorg for ved Besparelser og ved en Tilpasningsproces mellem Statsudgifterne og Kronens øgede Værdi at bringe Balance til Veje. Derfor har vi for vort Vedkommende været enige i den økonomiske Politik, som vi har medvirket til, og som har betydet en Nedbringelse af de offentlige Udgifter, og ogsaa en Nedbringelse af Skatterne, og vi for vort Vedkommende er af den Anskuelse, at denne Politik ikke maa lades ude af Syne hvad angaar Forenkling i den offentlige Administration. Den Politik maa ikke glemmes, og vi maa stadig passe at føre en saadan økonomisk Politik, at de offentlige Udgifter sættes ned; men ved Siden af dette skulde Regeringen og Rigsdagen i Fællesskab føre en saadan økonomisk Politik, at den lovgivende Myndighed paa en Række Omraader sætter ind overfor kriserammede Erhverv.

Man har gjort det ved Driftslaan til Haandværkere og til Industrien, og man har gjort det ved Driftslaan til Landmænd; man har gjort det ved en ikke ubetydelig Eksportkredit, og man har paa adskillige andre Omraader ved Siden af den Tilpasningspolitik, man har ført, og som efter vor Opfattelse var en rigtig Politik, en nødvendig Politik, og ogsaa en Politik som ramte ind i Erhvervs-krisen og Arbejdsløshedsproblemet, foretaget positive Foranstaltninger til at mildne Følgerne af de foregaaende Aars økonomiske Politik. Men jeg maa have Lov til at understrege, at medens man førte disse Sager igennem, førte dem, om jeg saa maa sige under det nuværende Ministeriums Ledelse, har man